

6 | Slověnice, kemp Na Borkách - Ševětín | 13,1 km

ITINERÁŘ

celk.	dist.	místo
0,0	0,0	kemp Na Borkách
3,2	3,2	Hůrky
4,3	1,1	Žižkův dub
6,1	1,8	odbočení vpravo ze zelené turistické trasy
7,1	1,0	Modrý kříž, napojení na modrou turistickou trasu
8,5	1,4	Kolomazní pec, odbočení vlevo z modré turistické trasy na označenou cestu
9,5	1,0	rozcestí, napojení na žlutou turistickou trasu
9,9	0,4	odbočení vpravo ze žluté turistické trasy na neznáčenou cestu
10,7	0,8	rozcestí, napojení na cyklotrasu č. 1054
11,3	0,6	rozcestí, napojení na zelenou turistickou trasu
13,1	1,8	Ševětín, náměstí

INFORMACE

- 1 Městys Ševětín
www.sevetin.cz
- 1 **Restaurace U Zemenů**
J. Wolkeřa 246, Ševětín
tel.: 776 737 745

ZASTAVENÍ

- 1 Žižkův dub
- 2 Kolomazní pec
- 3 Ševětín

Jako bychom se ztratili. Okolo nás všude samé stromy. Až najednou stojíme před Žižkovým dubem. A Kája k tomu říká: „Strom stojí uprostřed lesa zavřeného. Je tu krásná příroda.“

ŽIŽKŮV DUB

Na jižním okraji hlubokého hvozdu velevhvínské pole, asi 300 metrů stranou od zele-

né turistické trasy se nachází památný Žižkův dub. Rozložitý mocný a dnes již bohužel také nemocný velikán na svém kmeni nese obraz husitského vojevůdce, pod nímž neznámý autor napsal: „Zde na tomto místě se scházeli Jan Žižka z Trocnova se svým bratrem Jaroslavem, několika zemany a lapkami a odtud podnikali drobnou loupeživou válku proti zboží rožmberskému a městu Budějovicům“. Dnes již nikdo nerozsoudí, kde končí pravda a začíná legenda. Jisté je pouze to, že Žižka tento dub nikdy neviděl, a to ne kvůli slepotě, kterou byl k stáru stížen, ale protože stáří stromu jistě nedosahuje 600 let. A díky hodnověrným historickým pramenům také můžeme s určitou

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Jako bychom se ztratili. Okolo nás všude samé stromy. Až najednou stojíme před Žižkovým dubem. A Kája k tomu říká: „Strom stojí uprostřed lesa zavřeného. Je tu krásná příroda.“

ŽIŽKŮV DUB

V lese, kousek od zelené turistické trasy je památný Žižkův dub. Žižkův dub je velký starý strom. Na tom dubu visí obraz Jana Žižky z Trocnova. Jan Žižka byl slavný husitský vojevůdce. Ale ještě než se Jan Žižka stal vojevůdcem, živil se jako loupežník. A právě pod Žižkovým dubem se prý Jan Žižka scházel se svým bratrem a ostatními loupežníky.

Většina Žižkových loupežníků byla později popravena. Jan Žižka ale dostal od krále Václava milost.

dávkou jistoty říci, že budoucí „boží bojovník“ vyhlásil počátkem 15. století tzv. opovědním listem nepřátelství mocnému jihočeskému šlechtickému rodu Rožmberků a stal se i se svým bratrem Jaroslavem členem loupeživé tlupy vedené tak řečeným Matějem

Vůdcem. Tato epizoda v jeho dobrodružné kariéře skončila v roce 1409 udělením milosti samotným Václavem IV. Čím si to Žižka zasloužil, těžko říct, ale většina jeho kumpánů takové štěstí neměla a skončila na šibenici. Kdyby tento osud stihl i Žižku, naše dějiny by byly chudší o jednoho kontroverzního hrdinu, komunisté o jednu z ikon historie dělnického revolučního hnutí a Praha o jednu ze svých dominant – mohutnou jezdeckou sochu na Vítkově.

„Takových Žižkových dubů je po celé České republice spousta, ale věřte tomu, že většina z těch dubů v životě Žižku ani neviděla. A kdyby náhodou, tak je zas neviděl Žižka, protože Žižka byl slepý.“

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

„Takových Žižkových dubů je po celé České republice spousta. Ale věřte tomu, že většinu z těch dubů Žižka neviděl. A to i kvůli tomu, že Žižka byl slepý.“

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

„Co tu tak obdivuješ?“

„No stromy, ne?! A kyslík!“

„A asfaltku.“

„Asfaltku ne, ta je škodlivá! Obdivuju, jak se všechno zelená. Ale na podzim, jak to opadá, tak je to všechno pryč. Ale výhoda je, že na podzim prší. V létě to není ono. Pořád horko, horko, horko. I pramínky vysychají.“

„Co tu tak obdivuješ?“

„No stromy, ne?! A kyslík!“

„A asfaltku.“

„Asfaltku ne, ta je škodlivá! Obdivuju, jak je to všechno zelený tím lupením. Ale na podzim, jak to opadá, tak je to v háji všechno. Ale výhoda je, že jak na podzim opadá listí, tak vím, že bude voda nějaká, že zaprší. Tady to je vo ničom. Furt horko, horko, horko, pramínky vysychaj a není z toho nic.“

KOLOMAZNÍ PEC

Kolomazní pec získala svůj název od kolomaze, tedy černé mazlavé hmoty používané dříve k mazání pohyblivých součástí, jako byla kola povozů či kočárů, k impregnaci kožených řemenů a postrojů či ke značení dobytka. Základem kolomazi je dehet – produkt získávaný tzv. suchou destilací dřeva, což je jednoduše řečeno tepelné působení na dřevo za omezeného přístupu vzduchu. Dehet známe většinou asi jako produkt nedokonalého spalování v podobě černého povlaku v kamnech či komínech. Čistý dehet sloužil jako konzervační a impregnační prostředek, v ovocnářství, v léčitelství apod. Kolomaz vznikla smísením dehtu s plnidlem, například mastkem nebo sádrrou, čímž se dosahovalo potřebné konzistence.

Výroba dehtu je doložená již ve starší době kamenné, ovšem kolomazné pece, tedy specializovaná dvouplášťová zařízení k opakované suché destilaci produkující kromě dehtu také terpentýn, kalafunu, bednářskou a ševcovskou smůlu nebo dřevěné uhlí, u nás vznikala

KOLOMAZNÍ PEC

Kolomazní pec se jmenuje podle kolomazi. Kolomaz je černá mazlavá hmota. Kolomaz se dříve používala k mazání kol u vozů a kočárů. Kolomazí se také natíraly kožené řemeny, aby déle vydržely. Kolomaz se vyrábí z dehtu. Dehet je to černé, co je na stěnách uvnitř kamen nebo v komínech. Dehet se dříve vyráběl ze dřeva v kolomazní peci. Kolomazní pece se stavěly blízko lesů kvůli dřevu. Když se dřevo vytěžilo, kolomazní pec byla zrušena. Nová pec se pak postavila jinde u velkého lesa.

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Rozhovor v pustém lese:

„Martino, nemáš nabíječku?“

„Na co? Na Nokii?“

„Ne, na telefon.“

zejména v 18. a 19. století. Kolo-
mazní (či jinak dehtářské) pece
vznikaly zejména v blízkosti vel-
kých polesí, kde byl dostatek zá-
kladní suroviny, dřeva. Pokud bylo
v určitém okruhu kolem dřeva vytěženo, byla
pec zrušena a přesunuta blíže vzrostlému lesu.

Rozhovor v pustém lese:

„Martino, nemáš nabíječku?“

„Na co? Na Nokii?“

„Ne, na telefon.“

*Telefonický rozhovor s domovem odehrávající
se uprostřed lesa:*

*„My tady jdeme všichni... jak se to jmenuje, ta
pr...? Ševětín! ... Já už nemůžu. Já už nemůžu!
... Z Třeboně jsme šli do Slověnic, tam jsme
byli ubytováni. Ze Slověnic jdeme do Ševětína
a ze Ševětína půjdeme do Kostelce. A z Kostel-
ce už do Tejna. A já už nemůžu! ... Unavený
jsme byli, splavený... Hrozně unavený! Jsme
všichni lehli za vlast. ... Tady to je hrozný v tom*

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Jeden z poutníků telefonuje
uprostřed lesa domů:

„My teď jdeme všichni do Ševětína.“

„Já už nemůžu. Já už nemůžu!“

„Z Třeboně jsme šli do Slověnic, tam
jsme byli ubytováni.“

„Ze Slověnic jdeme do Ševětína.
A ze Ševětína půjdeme do Kostelce.
A z Kostelce už do Týna.“

„A já už nemůžu!“

„Unavený jsme byli a zpocení. Hrozně
unavení! Všichni jsme lehli za vlast.“

„Tady to je hrozný v tom lese.“

„Ne, nejsem poslední, jsem tak mezi
třetíma.“

lese, tak co chceš potom? ... Ne, nejsem poslední, jsem mezi tak... třetíma.“

„Dojdu do Ševětína a končím.“

„Počkej, my potom jdeme dál.“

„Neee, já už ne. Já už budu doma.“

„Hele, víš, jak to uděláme? My si vezmeme tenhle kůl a poženeme tě takhle zezadu... a mazej, a mazej...“

„Hahaha, já vám uteču!“

„No právě, ale jenom tam, kam budeme chtít my!“

ŠEVĚTÍN

Vznik Ševětína se datuje do 14. století. Obec se nacházela na významné cestě spojující Prahu s Českými Budějovicemi a dále s rakouským Linzem. Dominantou Ševětína je raně gotický kostel sv. Mikuláše s třípatrovou barokní věží, který leží v těsné blízkosti náměstí pojmenovaného po nejznámějším obyvateli v historii obce, Šimonu Lomnickém. Tento významný spisovatel období přelomu renesance a ba-

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Rozhovor mezi dvěma poutníky o náročnosti trasy:

„Dojdu do Ševětína a končím.“

„Počkej, my potom jdeme dál.“

„Ne, já už ne. Já už budu doma.“

„Hele, víš, jak to uděláme? My si vezmeme tenhle kůl a poženeme tě takhle zezadu... a mazej, a mazej...“

„Hahaha, já vám uteču!“

„No právě, ale jenom tam, kam budeme chtít my!“

roka se v Ševětíně usadil v roce 1585 a žil zde více než třicet let. Většinu jeho díla tvoří mravoučné prózy, jejichž ústředním tématem je sedm smrtelných hříchů. Pozornost věnoval zejména problémům ve vztazích mezi muži a ženami. Žena je podle něj často příčinou zla. Zdrojem hříchu je její krása

a mládí, a to i když obojí má, i když obojí ztrácí, či již ani jedno nemá. Po velkém ševětínském požáru na počátku Třicetileté války Lomnický odešel do Prahy, kde po nedlouhé době chudý a opuštěný zemřel.

Dnes je Ševětín široko daleko známý kamenolomem a velkoobchodem s léčivý. Pro turisty je významným zejména jako křižovatka značených cest vedoucích okolními borovými lesy.

Vedro, hlad a bolavé nohy – vražedná poutnická trojkombinace. Naštěstí jsme se právě doploutili do Ševětína, do hospůdky U Zemenů. Hlavou mi běží biblický citát: „Bratrská láska ať trvá; s láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud - tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly.“ Jen mně teď připadají jako andělé spíší naši hostitelé.

ŠEVĚTÍN

Ševětín je velmi stará ves. Ševětín byl založen na hlavní cestě mezi Prahou a Českými Budějovicemi. V Ševětíně je kostel svatého Mikuláše s věží. Vedle kostela je náměstí. To náměstí je pojmenováno po spisovateli, který se jmenoval Šimon Lomnický. Tento spisovatel žil již velmi dávno. Psal knihy o tom, že dobrý člověk by neměl dělat špatné věci. Podle Šimona Lomnického za většinu špatností mohou některé ženy. Když byl Šimon Lomnický starý muž, Ševětín vyhořel. Šimon Lomnický se proto odstěhoval do Prahy. V Praze zanedlouho chudý a opuštěný Šimon Lomnický zemřel.

Dnes je Ševětín známý hlavně kvůli kamenolomu. Přes Ševětín také vede několik značených turistických tras.

POUTNÍKŮV ZÁŽITEK

Je nám vedro. Bolí nás nohy. Máme hlad. Naštěstí jsme právě došli do vsi Ševětín. Sedli jsme si do restaurace U Zemenů. Majitelé restaurace nám uvařili oběd. Jsme majitelům vděční.